

Ljubljana, 1. 12. 2015

NOVINARSKA KONFERENCA LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE IN RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE

Predstavitev delovanja Lovske zveze Slovenije v letu 2015

Pomemben vidik lovstva predstavljata izobraževanje in naravovarstveno ozaveščanje lovcev. Le znanje lahko doprinese k še večji odgovornosti lovcev pri upravljanju z divjadjo, ohranjanju narave in varstvu okolja. V letu 2015 je LZS do konca novembra izvedla 139 različnih izobraževanj, ki jih je uspešno opravilo več kot 4.700 lovcev, lovski izpit pa je uspešno opravilo 432 novih članov.

LZS se žal sooča s problemom staranja članstva. Povprečna starost sedanjega članstva je namreč 55 let, zato organizacija posebno pozornost namenja izobraževanju mladih. Zavedamo se, da so mladi prihodnost naše družbe, zato smo prepričani, da je delu z mladimi treba nameniti veliko pozornosti. Lovci mlade obiskujemo v šolah in vrtcih, kjer jih seznanjamo z lovstvom in njegovo naravovarstveno vlogo, organiziramo lovske taborne, razpisujemo literarne razpise, sodelujemo pri izvedbi šolskih lovskih krožkov, izdajamo plakate in različne publikacije ter pripravljamo druge projekte za mlade.

LZS daje velik poudarek tudi znanstvenemu raziskovanju na področju divjadi in lovstva. Z najnovejšimi ugotovitvami člani seznanja prek glasila Lovec, ki s prekinitvami med 1. in 2. svetovno vojno izhaja že od leta 1910. Prejemajo ga vsi slovenski lovci, lovci v zamejstvu, pošiljamo pa ga tudi vsem slovenskim osnovnim šolam. Strokovno-znanstveni svet pri LZS enkrat letno organizira Slovenski lovski dan, na katerem sodelujejo domači in tuji strokovnjaki. Posvet je namenjen ozaveščanju strokovne in splošne javnosti o pomenu lova in lovstva ter trajnostne rabe naravnih virov. Na letošnjem, sedmem zapored, so predavatelji osvetlili zakonsko in vsebinsko reševanje problematike škod od divjadi. LZS je sodelovala tudi pri organizaciji 4. mednarodnega kongresa o lovstvu in upravljanju divjadi.

LZS je letos priredila že drugi dobrodelni ples, ki je bil namenjen zbiranju sredstev za solidarnostni Zeleni sklad Lovske zveze Slovenije, s katerim LZS zagotavlja solidarnostno pomoč svojim lovkam in lovcem oziroma njihovim svojcem v izrednih življenjskih situacijah.

LZS je leta 2014 v svojih prostorih odprla Zlatorogovo galerijo, ki je namenjena predstavitvi del umetnikov in ustvarjalcev lovcev, pa tudi tistih, ki niso lovci, a ustvarjajo na lovsko tematiko širši javnosti. V letošnjem letu smo organizirali razstave treh umetnikov.

V letu 2015 smo prenovili tudi spletno stran LZS, ki sedaj ponuja še več vsebin, je zanimivejša in še bolj uporabna.

Na področju varstva in ohranjanja narave LZS sodeluje z drugimi nevladnimi organizacijami. Skupaj z ribiško, kinološko, planinsko, turistično in čebelarstvo zvezo je podpisnica Dogovora o sodelovanju na področju trajnostnega razvoja in pri skupnih prizadevanjih varovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Pregled dela v mandatu 2013–2016

LZS je tik pred volilnim občnim zborom, na katerem bo izvoljen novi predsednik LZS, ki bo organizacijo vodil naslednja štiri leta. Predsednik LZS mag. Srečko Felix Krope je organizacijo vodil v dveh zaporednih štiriletnih mandatih vse od leta 2008.

V tem obdobju se je dajalo velik pomen mednarodni dejavnosti, zaradi česar je ugled LZS v Mednarodnem svetu za lovstvo in ohranjanje divjadi (International Council for Game and Wildlife Conservation – CIC) in Združenju zvez za lov in varstvo divjadi v EU (Federation of Associations for Hunting and Conservation of the EU – FACE) danes na zavirljivi ravni.

V obeh mandatih je bilo vloženega precej truda, da je delovanje LZS transparentno, da so stvari sledljive, vidne, vsakomur dostopne. Tudi zaradi tega je bilo uvedeno letno poročilo, ki za lansko leto obsega preko 70 strani.

Od leta 2004 smo uporabljali lovski informacijski sistem LISJAK. V obeh mandatih smo sistem nadgrajevali in zagotavljali njegov razvoj. Nismo uspeli, da bi ta program prevzela tudi država, zato še zmeraj potekajo razgovori, da bi to postal državni program, v katerega bi vnašala podatke tudi lovišča s posebnim namenom in drugi.

Strokovno-znanstveni svet LZS je bil ustanovljen leta 2009 z namenom učinkovitejše podpore nadaljnjemu razvoju lovstva v Sloveniji. Skrbi za prenos novih spoznanj domače in svetovne znanosti v širšo lovsko, pa tudi laično javnost. Povezuje raziskovalce in strokovnjake različnih področij, kot so: biologija divjadi, zdravstveno stanje divjadi, upravljanje z naravnimi viri, zgodovina lovstva in družbeni vidik lovstva, tehnika in upravljanje z okoljem. Svet je do sedaj organiziral že sedmi strokovni posvet Slovenski lovski dan, ki udeležence seznanja s pomembnimi in aktualnimi temami s področja lovstva. Pod njegovim okriljem izhaja tudi strokovno-znanstveno glasilo Zlatorogov zbornik. Z delom Strokovno-znanstvenega sveta se LZS uvršča med organizacije, ki svoja spoznanja utemeljujejo na znanosti.

Zasnovana je bila Komisija Mladi in lovstvo, ki je pripravila usmeritve in brošuro za delo z mladimi, sklenila kar nekaj pogodb o medsebojnem sodelovanju z izobraževalnimi institucijami, izdala različni material za mlade, med njimi tudi karte Črni Peter, ki so priložene gradivu.

V letu 2009 smo se srečevali s pomanjkanjem lovskih čuvajev, saj so se nekaj let pred tem končale aktivnosti za pridobivanje lovskočuvajskih izpitov. Potrebna je bilo veliko dela, da smo v nekaj letih lovskim družinam zagotovili ustrezno število lovskih čuvajev. V zadnjih treh letih se letno izvajata po dva tečaja. V letošnjem letu (v pričakovanju so spremembe

Pravilnika o lovskih čuvajih) smo pričeli z obnovitvenim tečajem za lovske čuvaje, ki je potreben na vsakih pet let. Tako smo v začetku leta organizirali prvo obnovitveno usposabljanje, kjer je bilo preko 300 udeležencev, in ga v septembru ponovili (prisotnih je bilo preko 200 udeležencev).

Nadaljevali smo s stiki z vladnimi organizacijami in ministrstvi. Stalna srečanja z resornim ministrstvom dajejo rezultate v vsakodnevni komunikaciji in na zakonodajnem področju. Zaradi pogostega menjavanja vlade smo morali svoje predloge in težave večkrat predstavljati različnim vladnim predstavnikom. Sodelovali smo pri spreminjanju predpisov in podzakonskih aktov. Ponekod bolj, drugje manj uspešno. Dogovorov za naprej je veliko, med drugim tudi sprememba zakonodaje glede načrtovanja, izdajanja lovske izkaznice in višine glob.

Tehnične ovire v obmejnem pasu in prizadevanja Lovske zveze Slovenije

LZS je na lastno pobudo pozvala vse lovske družine v obmejnem pasu, naj zagotovijo redni dnevni nadzor tehničnih ovir v okviru čuvajske službe, s strani vodij revirjev in drugih lovcev ter o tem vodijo evidenco. Divjad in druge ujete živali naj poskušajo rešiti, če pa to ni mogoče, naj poskrbijo, da ne bodo izpostavljene dodatnemu trpljenju. Vse primere naj dokumentirajo s fotografijo, natančno lokacijo, datumom in časom najdbe ter vsemi običajnimi podatki o divjadi in drugih prostoživečih živalih.

V četrtek, 19. novembra 2015, je bilo vodstvo LZS povabljen na sestanek z državnim sekretarjem na Ministrstvu za notranje zadeve (MNZ) Boštjanom Šeficem. Govorili so o preprečevanju škode na divjadi s postavitvijo odvrtačal od tehničnih ovir za preprečevanje razpršenosti in usmerjanje ljudi. Vodstvo LZS je državnemu sekretarju predstavilo dosedanje ukrepe LZS in poglede na to, kako bi lahko v največji meri preprečili poškodbe in smrt prostoživečih živali na tehničnih ovirah. Pri tem je vodstvo izpostavilo izkušnje pri preprečevanju škod na kmetijskih pridelkih in kot edino dolgotrajno učinkovito sredstvo izpostavilo električnega pastirja. Predstavniki LZS so državnega sekretarja opozorili, da postavljanje zaščitnih sredstev samo na določenih delih ovire ne bo preprečilo živalim, da poskušajo prečkati oviro na enem ali drugem koncu zaščitnega sredstva in zato predlagali postavitev le-teh v celotni dolžini ovir. Najbolj smiselno pa bi bilo izvesti postavitev odvrtačal istočasno z oviro in to s strani istega izvajalca. Državni sekretar je sprejel predloge z razumevanjem in napovedal imenovanje koordinatorja za postavitev in nadzor odvrtačal na državnem nivoju, o čemer bodo LZS še obvestili. Predvidoma v tem ali naslednjem tednu bo LZS organizirala sestanke s predstavniki MNZ in Uprave za zaščito in reševanje ter predstavniki lovskih družin na terenu.

mag. Srečko Felix Krobe,
predsednik Lovske zveze Slovenije

Ocenjevanje številčnosti medvedov v Sloveniji in na Hrvaškem v okviru projekta LIFE DINALP BEAR

V okviru projekta LIFE DINALP BEAR pravkar poteka akcija ocenjevanja številčnosti medvedov s pomočjo genetike. Več kot 2000 sodelujočih, večinoma lovcev in gozdarjev, pomaga zbirati vzorce medvedov po celotnem življenjskem prostoru medveda v Sloveniji in na Hrvaškem. Gre za eno največjih tovrstnih akcij v svetu, ki presega običajne nacionalne naravovarstvene okvirje ter postavlja varstvo in upravljanje na edino v naravi smiselno raven – na raven populacije.

Število osebkov v naravi je ena najpomembnejših spremenljivk pri upravljanju s katerokoli živalsko vrsto in medved ni pri tem nobena izjema. Še več, zaradi karizmatičnosti vrste in velikega javnega interesa je prav številčnost medvedov zelo izpostavljena tema, na kateri se nenehno lomijo kopja. Številčnost se pogosto poudarja tudi kot ključen dejavnik konfliktnosti, ob tem pa se zanemarja druge probleme, ki dejansko vodijo do težav s to živalsko vrsto.

V Sloveniji smo številčnost medvedov s pomočjo genetike ocenili že leta 2007. Takrat smo v zelo uspešni akciji, ki smo jo v sodelovanju izpeljali Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Lovska zveza Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije, prvič objektivno ocenili število medvedov pri nas. Tako smo postavili referenčno točko, ki je bila in bo merilo za oceno stanja naše populacije in upravljanja z njo tudi v prihodnje.

V projektu LIFE DINALP BEAR smo se odločili narediti korak naprej in začeti genetski monitoring medvedov na čezmejni ravni, na celotnem območju stalne prisotnosti medveda v Sloveniji in na Hrvaškem. Akcijo intenzivnega zbiranja vzorcev smo začeli 5. septembra letos in bo trajala predvidoma do decembra, ključno terensko podporo pri tem pa nudijo lovci in gozdarji. Slovenski partnerji pri zbiranju vzorcev so Lovska zveza Slovenije, Zavod za gozdove Slovenije in Univerza v Ljubljani, na Hrvaškem pa Univerza v Zagrebu, Hrvatski lovački savez, Hrvatske šume, Nacionalni park Risnjak, Nacionalni park Plitvice in Nacionalni park Sjeverni Velebit. Na terenu smo razdelili preko 18.000 posodic za vzorce in ocenjujemo, da v akciji sodeluje več kot 2.000 ljudi iz obeh držav. Območje, ki ga pokrivamo z zbiranjem vzorcev, je veliko več kot 1.900.000 hektarjev – 600.000 hektarjev v Sloveniji in 1.300.000 hektarjev na Hrvaškem.

Akcija poteka odlično, vsem sodelujočim pa je treba resnično izreči priznanje. Do konca novembra smo zbrali v obeh državah že več kot 4.000 vzorcev in vse kaže, da bo akcija zelo uspešna. Akcija je v Evropi edinstvena v tem, da je uspela preseči omejitve nacionalnih meja in pomeni začetek spremljanja številčnosti populacije upravljavsko zahtevne karizmatične vrste velike zveri na čezmejni ravni. Medvedov naše meje ne zanimajo in zato se moramo začeti z njimi ukvarjati na ravni populacije. Po drugi strani pa izjemen odziv lovcev in gozdarjev kaže na velik prispevek teh ljudi, tako na ravni organizacij kot na osebni ravni, k varstvu in ohranjanju narave pri nas. Brez izjemne terenske podpore, ki jo v projektu nesebično nudijo, tako zahtevne naloge ne bi mogli izpel

dr. Tomaž Skrbinšek,
raziskovalec na Oddelku za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Predstavitev delovanja Ribiške zveze Slovenije v letu 2015

Podobno kot prejšnja leta smo tudi to leto ribiči preživeli delovno z namenom zaščite naših voda in ribjega življa. Ogorčeni smo bili, ko je pri izvedbi državnega Akcijskega načrta interventnih protipoplavnih aktivnosti prišlo do uničenja enega od drstišč soške postrvi v Soči. Ribiči ne nasprotujemo protipoplavnim ukrepom, če so izvedeni na naravi prijazen način. Žal opazamo, da pri dosedanjem izvajanju načrta temu ni bilo tako. Opozarjamo, da je ribiška stroka premalo oz. sploh ni vključena v pripravo dokumentacije izvedbe del. Nesonaravni gradbeni posegi v vodotoke so tako še vedno največja nevarnost prihodnosti ribjega življa pri nas. Na pravnem področju smo bili aktivni v javnih razpravah o okoljski problematiki, posebej pa želimo izpostaviti Program upravljanja rib v celinskih vodah R Slovenije za leto 2010–2021, ki je ključni dokument za pripravo ribiškogojitvenih načrtov, zato je RZS ves čas aktivno sodelovala pri njegovi pripravi. Pri problematiki kormorani : ribe je letos žal ponovno prišlo do pritožbe društva DOPPS in zaustavitve izvajanja odločbe ARSO o plašenju in odstrelu.

RZS kot imetnica javnega pooblastila za usposabljanja v ribištvu vsakoletno uspešno izpolnjuje svoje zakonske obveznosti, izvedli pa smo še več posvetov za vodstva ribiških družin o perečih temah (posegi v vodotoke, promocija, sodelovanje s policijo ipd.). Pri delu z mladimi smo veseli mednarodne udeležbe na muharskem taboru mladih ribičev in uveljavitve ideje o »Poletnih šolah ribolova«. Pri promocijskih aktivnostih smo zadovoljni z zaključkom posodobitve brošure o muharjenju v Sloveniji ter z nastopi na domačih (Gornja Radgona, Ljubljana) in tujih sejmih (Fürstenfeldbrück, St. Etienne).

Pri mednarodnem sodelovanju smo posebej ponosni na naše aktivnosti v Evropski ribiški zvezi (European Anglers Alliance – EAA). Skupaj s strokovnjaki Zavoda za ribištvo Slovenije smo uspešno zaključili izdelavo uradnega stališča EAA o ogroženosti alpskih rek, sedaj pa sodelujemo pri pripravi podobnega dokumenta o sulcu. V priznanje si štejemo, da je postal slovenski predstavnik g. Borut Jerše, častni predsednik RZS, vodja celotne delovne skupine EAA za vse evropske sladke vode. Ohranjamo prijateljsko sodelovanje z ribiškimi zvezami sosednjih držav. Na tekmovalnem področju smo ponosni, da je bilo 62. svetovno prvenstvo Svetovne federacije v športnem ribolovu (Confederation Internationale de la Peche Sportive – CIPS) v lovu rib s plovcem organizirano na tekmovalnih trasah reke Save. RD Radeče in RD Sevnica sta se ponovno izkazali kot izjemni gostiteljici in sta bili zasluženo deležni mednarodnih in domačih pohval.

Problematika načrtovanih gradenj novih hidroelektrarn (HE) na slovenskih rekah na populacije domorodnih vrst rib

Precej letošnjih aktivnosti RZS smo namenili vedno bolj perečemu vprašanju potencialne gradnje novih hidroenergetskih objektov na spodnji in srednji Savi in na Muri. Kot imetnik statusa društva v javnem interesu na področju varstva okolja smo uspeli pridobiti status stranskega udeleženca v upravnem postopku pri projektu HE Mokrice in pri HE Hrastje Mota.

Javnost želimo opozoriti na manj vidne negativne posledice gradnje novih hidroenergetskih objektov. Zaradi gradenj novih HE je potencialno ogrožena neoporečnost podtalnih voda, glavnega vira pitne vode. Ob gnitju organskih snovi v akumulacijskem bazenu HE prihaja do izpustov toplogrednega plina metana v ozračje, pojavlja pa se problematika kopičenja težkih kovin v usedlinah in njihovo odstranjevanje. Ribiči in lokalni prebivalci še pomnimo popolni pomor rib v Savi do Litije ob izpustu mulja iz HE Moste I. 1974. Menimo, da gradnja nove verige HE ne bo pripomogla k reševanju problema poglobljanja rečne struge Mure. Vprašanje je, ali HE res prinašajo več protipoplavne varnosti – primer velikih povodenj na Dravi leta 2012 kaže na hujši učinek poplavnih voda zaradi delovanja HE kot sicer. Poleg preprečitve migracije vodnih organizmov povzroča gradnja akumulacijskih HE še druge negativne vplive na domorodne vrste rib. Upočasnitev toka in segrevanje vode vodi k dokazani izgubi habitata salmonidnih vrst rib in njihovo dolgoročno izginotje s prizadetega področja, drastično upade tudi stalež migratornih krapovskih vrst rib (podust, platnica). Vsakodnevno nihanje gladine vode zaradi delovanja HE pomeni uničujoč udarec za naravno drst rib, s čimer se npr. dravski ribiči vsakoletno srečujejo. Stalež rib je tako v veliki meri odvisen od ribiških vlaganj. Z izginjanjem atraktivnih domorodnih rib je zadan udarec tako splošnemu kot ribiškemu turizmu. Turistov ne zanimajo zamuljena jezera, ribiči – turisti pa ne bodo več mogli lovili »atraktivnih« vrst salmonidov. Ne smemo pozabiti, da Slovenija veliko večino prihodka od ribiškega turizma ustvari prav z bogatimi salmonidnimi vodami.

O teh pojavih smo ribiči v okviru EAA opozorili tudi evropske poslance na posebnem srečanju v Evropskem parlamentu, ker Vodna direktiva EU terja od držav članic EU zagotovitev dobrega ekološkega stanja in prehodnosti za vse vodne organizme. RZS se je priključila kampanji organizacije Riverwatch »Ohranimo modro srce Evrope«, ki se zavzema za reke brez novih hidroenergetskih objektov. Kot alternativo gradnji HE ribiči predlagamo menjavo električnih aparatov z višjo energetske učinkovitostjo, saj bi po določenih izračunih tako prihranili toliko energije, kot je proizvajava več kot deset HE skupaj.

dr. Miroslav Žaberl,
predsednik Ribiške zveze Slovenije

Poseganje države v ribiško upravljanje

Vlada RS je v letu 2008 na podlagi javnega razpisa podelila koncesije za izvajanje ribiškega upravljanja za vode v 67 ribiških okoliših. Za namen ribiškega upravljanja je Zakon o sladkovodnem ribištvu celinske vode, torej tako tekoče kot tudi stoječe, razdelil na ribiška območja, ribiške okoliše in ribiške revirje. V njih pa ne sodijo izločene vode, kot so vode posebnega pomena, izločene vode na podlagi Uredbe o vodah posebnega pomena (Uradni list RS, št. 52/07), s katerimi upravlja Zavod za ribištvo Slovenije, ter komercialni ribniki in ribogojnice, za katere si morajo fizične ali pravne osebe zaradi posebne rabe vode pridobiti tudi vodno pravico. Ribiške družine so za izvajanje koncesije z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpisale relevantne pogodbe. V ribiške okoliše in torej tudi ribiško upravljanje je bila uvrščena vrsta stoječih vod, na katerih se izvaja ribolov v skladu z ribiškogojitvenimi načrti, torej skladno z režimom, ki sicer velja tudi za tekoče vode. Izvajanje ribolova v teh vodah je torej ena od koncesijskih nalog, za katero ob podelitvi

koncesije in podpisovanju koncesijskih pogodb ni bilo predvideno še pridobivanje vodnih pravic. Zakon o vodah je v 125. členu jasno določal, za katere namene neposredne rabe vode je treba pridobiti vodno dovoljenje in v okviru druge rabe vode tudi povsem jasno predpisal, da vodnega dovoljenja ni treba pridobiti za drugo rabo, ki presega splošno rabo po tem zakonu, pa zanjo ni treba pridobiti koncesije. Če zanemarimo dilemo, ali izvajanje ribolova sploh predstavlja posebno rabo vode, kar trdimo ribiči, obstaja dejstvo, da so bili konkretni vodotoki in druga vodna telesa dodeljena v ribiško upravljanje na podlagi podeljene koncesije in podpisane koncesijske pogodbe. V tem kontekstu je treba tudi opozoriti, da temelje za izvajanje ribolova določa Zakon o sladkovodnem ribištvu, ki predvideva za pridobitev te pravice dve obliki: koncesijo za ribiško upravljanje ali pa ribolov v komercialnem ribniku, za kar si mora lastnik pridobiti vodno pravico, nikakor pa ne kakšne tretje variante.

S spremembo Zakona o vodah v letu 2012 se je kljub nasprotovanju Ribiške zveze Slovenije, ki pri takratnih pozicijskih poslancih ni bilo uslišana, dikcija koncesije omejila le na koncesijo, podeljeno po Zakonu o vodah, in iz druge rabe izločila vse ostale koncesije. Na tej podlagi so vedno pogostejša stališča in zahteve ARSO, da se za izvajanje ribolova na stoječih vodah, kjer se izvaja ribiško upravljanje v skladu z ribiško gojitvenimi načrti (torej gre za ribnike, ki nimajo statusa komercialnega ribnika!), poleg koncesije za ribiško upravljanje pridobi še vodno pravico. Uvajanje takšnih pravnih podlag za izvajanje ribolova ni samo v nasprotju z zakonom o sladkovodnem ribištvu, posledično pomeni tudi zahtevo, da se poleg koncesije plačuje še vodno povračilo, kar predstavlja dvojno dajatev državi za izvajanje ribolova na istem vodnem telesu. Vodno povračilo je celo bistveno višje od že določene koncesijske dajatve, saj ARSO ob dejstvu, da Vlada RS ni določila cene za osnovo, pri odmerjanju le-tega uporablja kar osnovo, določeno za rabo vode v komercialnem ribniku. Takšnih dodatnih stroškov koncesionarji že ob sicer zaostrenih ekonomskih razmerah ne zmorejo, zato smo že v mesecu aprilu 2015 ustno in pisno apelirali na ministra in ministrstvo za kmetijstvo, da v izogib nadaljnjemu pravnemu zapletanju nemudoma ukrepa v smeri uskladitve zakonodaje, ki ne bo koncesionarjem nalagala še dodatnih nerazumnih stroškov. Ker do jeseni resnejše reakcije nismo zaznali, nekatere ribiške družine pa še naprej sprejemajo odločbe ARSO za plačevanje vodnega povračila, smo v mesecu oktobru posredovali ministru za kmetijstvo, ki je pristojen za ribištvo, in ministrici za okolje, ki je pristojna za vode, konkreten predlog za spremembo vladne uredbe o vodnih povračilih.

Da bi vsaj začasno do sistemske ureditve problematike preprečili neutemeljeno in nepravilno dvojno obremenitev koncesionarjev, ki izvajajo ribiško upravljanje v ribiških okoliših na stoječih vodah, to pa so v praksi ribiške družine, ki kot društva izvajajo te naloge v javnem interesu, je RZS ministroma posredovala pobudo, da čim prej na Vladi RS sprožita postopek za dopolnitev Uredbe o vodnih povračilih (Uradni list RS št. 103-5136/2002 in št. 122-6173/2007). Predlagamo dopolnitev 4. člena Uredbe o vodnih povračilih, ki določa, za katere namene ni treba plačevati vodnega povračila, tako da se med njih uvrstijo tudi »ribniki, namenjeni izvajanju ribiškogojitvenih načrtov po predpisih o sladkovodnem ribištvu«. Na ta način bi bili iz vodnega povračila izvzeti ribniki, na katerih se ribiško upravljanje izvaja v skladu z ribiškogojitvenimi načrti, ki jih pripravlja Zavod za ribištvo RS, potrdi pa pristojni minister, za njih pa se v skladu s sklenjenimi koncesijskimi pogodbami že plačuje koncesijska dajatev. Nenazadnje pa bi za tovrstne ribnike glede plačevanja vodnega povračila veljala enaka ureditev kot velja za ribnike, namenjene izvajanju lovskih gojitvenih načrtov po predpisih o lovu divjih živali ali za vzrejo vodnih organizmov za repopulacijo, če je ta

potrjena v ribiškogojitvenem načrtu. Z MKGP smo bili obveščeni, da nas v prizadevanjih podpirajo, stališča MOP pa še ne poznamo.

Enostransko poseganje lokalne skupnosti v koncesijsko pogodbo med državo in posamezno ribiško družino – primer prepovedi ribolova v ribniku Tivoli

Mestna občina Ljubljana (MOL) je med varstvenimi režimi, določenimi z Odlokom o Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, v krajinskem parku prepovedala ribolov, razen v Koseškem bajerju, prepovedala hraniti vodne živali, v ribniku Tivoli pa dovolila izlov živali tujerodnih vrst in vlaganje živali domorodnih vrst le s predhodnim soglasjem Zavoda Republike Slovenije za varstvo živali (ZRSVN). Za neposredni nadzor v naravi je MOL pooblastila upravljavca krajinskega parka, ki naj bi to počel z naravovarstvenimi in prostovoljnimi nadzorniki, za inšpekcijski nadzor pa določila pristojne inšpektorje po zakonu, ki ureja ohranjanje narave in po drugih predpisih. RZS je v preteklosti že večkrat opozarjala, da se v ribiške okoliše in ribiško upravljanje s strani različnih deležnikov pogosto posega v nasprotju z določili Zakona o sladkovodnem ribištvu. Doslej se je to najpogosteje dogajalo z različnimi gradbenimi posegi in načinom posebne rabe vode, ta primer pa jasno kaže, da si nekateri prek pravnih instrumentov uzurpirajo pristojnosti, ki jim ne gredo.

Športni ribolov se v Sloveniji lahko izvaja na podlagi Zakona o sladkovodnem ribištvu, ki za pridobitev te pravice predvideva dve obliki. Prva oblika je pridobitev koncesije za ribiško upravljanje z ribiškim okolišem, ki jo podeli Vlada Republike Slovenije, druga pa je ribolov v komercialnem ribniku, za katerega mora pravna ali fizična oseba pridobiti vodno pravico za rabo vode. Ribnik Tivoli sodi v Barjanski ribiški okoliš, ki je bil s koncesijo podeljen v ribiško upravljanje RD Barje, zanj pa za izvajanje ribolova plačuje 188 EUR letne koncesije. Ribnik je torej predmet ribiškogojitvenega načrtovanja, ki ga vodi in predpisuje država oziroma pristojni ministri in ne komercialni ribnik.

Izvajanje ribolova je v skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu ena izmed nalog, ki jih imajo koncesionarji pri izvajanju nalog ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu. Urejanje ribiških revirjev in njihove namembnosti, ribolovnih režimov, števila ribolovnih dni, količine uplena rib in ribiška tekmovanja predstavljajo aktivnosti, katerih urejanje sodi v načrte ribiškega upravljanja v ribiškem območju in v ribiško gojitvene načrte. Predlog teh načrtov pripravi Zavod za ribištvo na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti, sprejme pa jih minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, in ministrom, pristojnim za vode. Res je, da je pri pripravi teh dokumentov treba upoštevati tudi režime po predpisih o ohranjanju narave in voda, ki bi lahko vplivali na izvajanje ribiškogojitvenega načrta, zato bi bilo toliko bolj upravičeno pričakovati, da bodo v pripravo teh režimov vključeni interesi vseh deležnikov, še zlasti upravljavcev (RD) in odgovornih za pripravo ribiško gojitvenih načrtov (ZZRS), ki pa se jih je v tem primeru preprosto ignoriralo.

Stališče, navedeno v dokumentu *Strokovni predlog za zavarovanje Tivolija, Rožnika in Šišenskega hriba* (izdanega na ZRSVN v Ljubljani marca 2015), da je »posedanje ribičev z ribiškimi palicami ob ribniku moti vidno podobo ribnika«, za ribiče žaljivo in neprimerno

označuje značaj ter pravice slovenskih sladkovodnih ribičev, ki imajo tradicijo že od leta 1880. Varovanje narave, posebno vodnega živilja, vodnega in obvodnega živalstva ter rastlinstva, zagotavljanje razmer za razvoj ribištva in ribogojstva ter vedno višja usposobljenost ribičev za izvajanje tovrstnih aktivnosti so bili vedno prednosti cilji delovanja ribičev in zato v načelu nikoli v nasprotju z interesi ohranjanja narave. Prav zaradi tovrstnih ciljev je ribnik Tivoli v zadnjem obdobju namenjen predvsem vzgojno-izobraževalnim procesom oziroma delu z mladimi. Zato je toliko težje razumeti ravnanje MOL, kjer v okviru projekta Ljubljana – zelena prestolnica poteka tudi podprojekt Urbani ribolov, katerega člani so tudi ribiči. Na možnost preživljanja prostega časa v takšni obliki (ribolov v urbanem okolju) so ponosni marsikje v Evropi, denimo v Münchnu, Parizu ali Londonu. Ribiči pa tudi ne želimo, da bi športni ribolov, ki sicer še ni olimpijska disciplina, ločevali ali ga celo odpravili od drugih priložnostnih dejavnosti.

RZS, ki ima med svojimi pomembnejšimi nalogami delovanja tudi zastopanje interesov ribiških družin, v izogib poglobljanja konflikta med različnimi deležniki (različni upravljavci in nadzorne institucije) zato od resornega ministrstva pričakuje, da v skladu s svojimi pristojnostmi opravi nadzor nad zakonitostjo dela organov lokalne skupnosti oziroma sproži postopek za presojo ustavnosti in zakonitosti občinskega odloka. V končni fazi pri tem ne gre samo za interes konkretnih ribiških družin, temveč tudi za vlogo, ki jo ima javna služba – ZZRS, resorno ministrstvo in drugi nadzorni mehanizmi na področju sladkovodnega ribištva oziroma pri izvajanju konkretnega odloka. Doslej so bili odzivi z njihove strani prej kot ne nestrokovni.

Peter Solar,
predsednik Komisije Ribiške zveze Slovenije za pravna vprašanja